

Doğru bilgi doğru kaynaktan alınır...

TARİHİN SATIR ARALARINDAN

❧ 2 ❧

Ömer Faruk Yılmaz

ÇAMLICA

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	15
Amerika'nın, Âbidesini Diktiği Hacı Ali	17
Ertuğrul Gazi'nin Hanımı Halime Hatun	18
Mersiye	19
Padişahın Paşaya Nişan Takma Merasimi	19
Çalıntı Şair	21
Çırağan Vakası	21
Sultan Abdülhamid Han'ın Said Paşa'ya Bir Sözü.....	22
Padişahların Cülus Merasimleri	23
Fransa'nın Tunus'u İşgali	25
Âl-i Selçuk'tan Saltanat Kalkmıştır	26
Mâhpeyker Kösem Vâlide Sultan'ın Haremeyn-i Şerifeyn Vakfiyesi	26
Fetihten Evvel ve Sonra Kudüs'te Yahûdilerin Mâbedleri Yoktur	28
Sultan İkinci Abdülhamid Han Osmanlı Donanmasını Haliç'te Çürüttü mü?	30
İstanbul'un Merkezi	33
Padişah da Alkışlanır	33
Pehlivan Ağa	36
Senin Aklın Kadar Paşanda da Akıl Olsaydı	36
Kayıktan Korkan Şâir	37
Osmanlı Padişahlarını Bir Şiire Sığdırdı	37
Muhteşem Topkapı Hançeri.....	37
Çatıda Kaç Kereste var?	38
Saniye Saniye Yangına Gidiş.....	39

Bin Ciltten Fazla Tarih Kitabı	42
Van Gölünde Yüzen İlk Gemi	42
Müttefik Kolera	42
Hürriyet Kahramanı'nın (!) Jurnalcılığı	43
Al Altınlarını, Ver Uykumu	43
İlk Osmanlı Borçlanması	44
Sakal, Tıraş Edilince Daha Gür Çıkar	44
Her Şeyi İle Mükemmel Bir Sadrazam	45
İngiltere'nin Uyuşturucu Satışı	46
Elmaslı Minâre	46
Sultan Abdülazîz Han İntihar mı Etti, Yoksa Şehîd mi Edildi?	47
İlk Robotları Ebu'l-İzz el-Cezerî Yaptı	49
Hattat ve Kâtip Camii	52
Padişahın Hediye Ettiği Kurbanlar	52
Osmanlı'yı Osmanlı Yapan ve Osmanlı'yı Yıkan Sebepler	53
Abdülhamid Han'ın Ortadoğu Tedbiri	54
"Bundan Sonra İstanbul'a 'İslâmbol' Denile"	54
Minyatürk Aslında Bir Osmanlı Projesi	54
Bir Devre Adını Veren Çiçek: Lâle	56
Mikrobu İlk Defa Akşemseddîn Hazretleri Keşfetti	57
Çatalla Yemek Yiyen Kedi	57
Bağdat Kapısında Bir Arslan Yatar	58
Gülme Komşuna	58
Ezan-ı Muhammedî'nin İlk Okunuşu	59
Matbaa Osmanlı'ya Geç mi Geldi?	59
İkinci Mustafa Han ve Hafız Osman	61
Güldüğü Başına Geldi	61
Üç Tahta Kaşık Kıymetinde Kaşıkçı Elması	62
Musâhip Nadir Ağa Sultan İkinci Abdülhamid Han'ı Anlatıyor	63

Dürüstlüğün Mükâfâtı	65
Su İçerken Boğuldu	65
On Sekiz Gün Enkâz Altında!	65
Padişaha Bedduânın Bedeli	66
Padişahın Tuğrasına Gösterilen Büyük Hürmet	68
Osman Gazi'nin Mızık Çamı.....	69
İlk Osmanlı Tıp Okulu	70
Sultan Abdülaziz Han ve Ziya Paşa	70
Miskinhâne.....	71
Tek Göz.....	71
Bilgeligi Kimden Öğrendin?	72
Eski Esnaf Cezaları.....	72
36 Padişah, 14 İsim	73
Cengiz Han Müslüman Oldu mu?	74
Kânûnî Sultan Süleyman ve Sel Felâketi	74
İttihatçıların Para ve Mal Gaspları	75
Sokullu Mehmed Paşa'nın Şehid Edilmesi	76
Osmanlı Zorba mıdır?.....	77
İlk Posta Teşkilatı	77
İmralı İsmi "Emir Ali"den Gelir	77
Körfeze Kanal Açılacak.....	78
"İmam-ı Âzam'ı Ziyaretten Hayâ Ederim!"	79
"Bu Yolda Ölmek Var, Dönmek Yok!"	80
Mezarından Çıkarılıp İşkence Edilenler	82
Eskiden Bıyık Erkeklik Alâmetiydi	83
Sultanahmed Camii'nde Geleneksel Merasim.....	83
Tarihî İbret Dersi.....	86
Hepsinden Daha Samimi.....	87
İstanbul'da Buz Köprüsü	87
Hükmümüzü Ayakla Vermeyiz!.....	87
Rakibin Sırtını Yere Getiren Meslek!	88
Nene Hatun 'Aç ve Muhtaç' Yaşamış.....	88

Ay Yıldızlı Bayrağımız Hangi Tarihten	
İtibaren Kullanmıştır?	90
Osmanlı Saltanat Kanunu	91
Zeki Köylünün Zarif Cevabı	95
Kurumundan Belli!	95
Kanunî'nin Sandığı	96
İlk Kağıt Para	98
Dilenci Olmayışından Şikâyetçi	98
Fatih Sultan Mehmed Han ve Vampir	99
Bayram Gününün Tespiti	99
Rayların Altına Keçe Döşendi	100
Gazi Mehmed Paşa (Bayraklı) Camii'nin Kilidi	100
Dünyada Çiçek Aşısını	
İlk Defa Osmanlılar Kullandılar	102
İlk Baston	103
Tahtta En Çok ve En Az Kalan Sultanlar	103
Her Sene Mina'da Okunan Padişah Mektubu	103
Bâb-ı Âli	105
Babamızın Üzerine Yürümek Bize Düşmez	105
Osmanlı'nın Devlet Ana'sı	106
Osmanlı'yı Çin'e Davet Eden Çinli	107
"Civelek" Kime Denir?	107
Gümüş Varak Üzerine Yazılan Kur'ân-ı Kerîm	107
Edirne Şehri Nasıl Kuruldu?	108
Dünyanın En Yaşlı Çınarı	109
Bir Günde İki Sadâret Değişikliği	109
Üç Buçuk Asırda Yirmi Bin Kat Büyüyen Devlet	110
Pehlivanın Ölümü	110
Yalnız Fikir	110
O Koca Tarlayı Nasıl Kaldıracaksın!	110
Eski İstanbul'da Bazı Kurallar	111
Mümkün Olmayan Şey	112

Ârif Köylü	113
Gülhane Askerî Tıp Mektebi	
30 Aralık 1898'de Açılmıştı	113
“En Büyük Rütbe Haremeyn'in Hizmetkârlığı”	114
Târihin En Bahtsız Günlerinden Biri.....	115
Dünya'da İlk Sergi Maketi Dört Asır Evvel	
Mimar Sinan Tarafından Yapılmıştı.....	116
Osman Bey Semti	118
Bir Asır Evvel Meksika'ya Saat Kulesi Dikmiştik	119
Sultan Alp Arslan'ın Ahlak ve Yaşayışından	
Bazı Tablolar	121
Boğaziçi'ne Köprü Projesi.....	121
Sultan Abdülaziz Han'dan İbret Verici Söz.....	123
Banyo ve Perhizin Faydası	123
Sen Hiç Tarih Okur musun?.....	124
“Kazan Kaldırmak”	124
Ortadoğu'da Petrol Çalışmaları.....	124
İstanbul'da Akıl Hastahânesi: Toptaşı Tımarhânesi	126
Ertuğrul Gazi'nin Rüyası	126
On Bin Okka Çay	127
Ok Geçirmez Kalkan	127
Türkiye'de Maden Kömürü Ne Zaman Bulundu?.....	127
Padişahın Gideceği Ev	127
Eğer Utanmazlarsa Öyle Yapsınlar.....	128
İstanbul'un On İki Mevsimi.....	128
Sultan İkinci Abdülhamid Han'ın Çocuk Sevgisi	129
Yavuz Sultan Selim Sina Çölü'nü Nasıl Geçti?.....	129
Bir Mesele Getirme de Başka Bir Şey İstemem	130
Nil Nehri'nde Nilometreler	131
Sultan İkinci Abdülhamid'in İspanya Stratejisi.....	132
En Hızlı Koşan At	132
Kelleyi Kaybetmezsin.....	133

Meşhur Yemen Kahvesi.....	133
Mekteb-i Mülkiye Birincisi Saray Kâtibi Olurdu.....	134
Cezayir'in İşgali.....	135
Başka Bir Kimseyi Kral Yapamazsınız	135
Çin'de Büyük Xian (Şian) Camii (Mescid-i Kübrâ).....	137
“Benim Osmanlılığım Osmanlı Bankası'nın Osmanlılığı Gibidir”	138
Ramazan Ayında Çift Maaş.....	139
İlim mi Saltanat mı?	140
Avrupa'nın Hekimlik Gariplikleri.....	141
Gazi Koç!.....	141
Dünyanın En Büyük Müslüman Mezarlığı.....	141
Tarihî Bir Ferman	142
Fuad Paşa'nın Parlak Potinleri.....	143
Müsafir Kabul Günleri Takvime Bağlandı.....	144
“İsterse Sırtımdan Geçsin”	144
Devlet Gibi Adam	144
Sultan Yıldırım Bâyezîd Han'ın Son Günleri.....	144
Helal Para	145
Osmanlı Devleti Zamanındaki Yabancı Devletler.....	146
Nasreddin Hoca Merkebe Neden Ters Bindi?.....	146
İlk Unkapanı Köprüsü: Hayratiye.....	147
Devletin Zararına Olan Ferman	147
Ameliyatta İlk Anestezik Madde Kullanımı	148
Paşa, Paşa! Sen Bu Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye'yi Tanımamışsın.....	148
Ölümünden Dört Sene Sonra.....	149
Toprağına Kavuşan Şehzâde	149
Tiryâki Hasan Paşa'nın Tarihî Nutku.....	149
Hayvanlara Tatil	150
İlk Penisilin.....	151
Ekmekten Çalmanın Cezası.....	151

Sakal-Bıyık Üzerine	152
İstanbul'un "7 Tepe" si	152
Ayağında Kundurası Yoktu Kaptanpaşa Oldu.....	153
Türkiye'ye Gelen İlk Kızılдерili	153
Depremle Gelen Zafer	154
Resimli Gazete mi, Gazeteli Resim mi?.....	154
Dinimizin Direkleri Olan Osmanlı Padişahları	154
Avrupa İçin Hayaldi.....	155
Koyunla Geyiğin Farkı	155
Ayakları ile Yazı Yazan Kolsuz Çocuk	155
Haliç'i İp Üzerinde Geçen Cambaz	156
Fransa'nın Tarihindeki Zulümler	156
İlk "Hastane" miz.....	156
Mızrağın Ucundaki Kefen.....	157
Koca Yusuf'un Antrenman Taşı.....	157
Terzibaşı mı Vezir mi?	158
Borçluları Hapisten Kurtaran Vâlîde Sultan.....	158
İlk Atlı Tramvay	158
İdâm Edilen Padişah Eniştesi	159
Hürrem Sultan'ın Vakıf ve Hayır Eserleri	
Saymakla Bitmez	160
Sultan Nasıl İnsan Sarrafı Oldu?	161
Eskiden Osmanlı Pasaportum Varken	162
Sultan İkinci Abdülhamid Han'ın "Tünel-i Bahrî"	
(Tüp Geçit) Projesi	162
Biri Ejder Biri Yılan	164
Telefonun İcadı.....	164
Osmanoğullarının İrsî Hastalığı	164
Ertuğrul Gazi'nin Kur'ân-ı Kerîm'e Hürmeti	164
Yavuz Sultan Selim Küpe Takar mıydı?	165
İlk Tarih Araştırma Kurumu: Tarih-i Osmanî Encümeni.	166
İki Başşehirli Devlet	167

Öğrencilere Burs.....	167
Endülüs'e Osmanlı Yardımı	167
Aş Dağıtan Padişah	167
Enteresan Bir Tüzük.....	168
Kemankeşlerin Sırrı.....	168
Bu Felakete Üç Katır Çekmedi mi?	169
Trabzon'dan Bir Avuç Toprak	169
Arkadaşın Oraya Varmış mıdır?	170
İngiltere'de de Bir Oğlun Olsun	171
Her Şeye Bir Vakıf.....	171
Testinin Korkusu.....	171
Sultanahmed Camii'nde Klasik Osmanlı Mimarîsi	172
Osmanlı Padişahlarının Bazı Hususiyetleri.....	173
Kızıldeniz'den Hint Okyanusu'na	175
Allah'a Yarın Ne Cevap Vereceksin?.....	175
Yıldırım Bayezid Han'ın Doktorları	176
İstanbul İsmi Nereden Geliyor?	176
Kölesini Arayan Mektep Hocası.....	177
Ramazan-ı Şerif'i Şehre Getiren Çocuk Alayı	178
Osmanlı Padişahları Namaz Kılarlar mıydı?	178
Ağlayan Komutan	178
Osmanlı Devleti ve Padişahların Hususiyetleri	180
Akan Suya Göre Vergi	183
Bir Ramazan Geleneği: Mahya	184
"Şehzâdeler Güzidesi Sultan Mehemedim"	184
Evliyâ Çelebi, Hazret-i Osman'ın (r.a.) Huzurunda	185
İlk Mizah Dergisi Diyojen	186
İlk Elektrikli Trafik Lambası	187
Sultan Abdülhamîd'e Verilen Sıradışı Üç Hediye: 400 Yıllık Samuray Zırhı, Kılıcı ve Tablosu	187
Sultanların En Mühim Hazinlerinden Biri de Atlarıydı.....	189

Rütbe Vermedeki İncelik	190
Tuvalet Kanunu!	191
Kapitülasyon İlk Nerede Kullanıldı?	191
Gelibolu Fatihinin Türbesini Kim Müdafaa Etti?.....	192
“Derdini Marko Paşa’ya Anlat”	193
Mekke-i Mükerreme’ye Ulaşan Su: Ayn-ı Zübeyde.....	193
İngiliz Hariciyesine Tarihi Bir Ders.....	196
8 Asırlık Bir Şaheser Göğceli (Çivisiz) Cami	198
Osmanlı’nın Talebede Aradığı Vasıflar.....	200
Fatih Sultan Mehmed Zehirlenerek mi Öldü?	202
Bahçelerden Kabristanlara Serviler	204
Sadrazam Mehmed Paşa’nın Çektiği Öküz Arabası.....	206
İçeride Bomba Var	208
Kaderinde Su Varmış	208
Ölüm Hak, Vergi Şart!	209
Farenin Hasretinden Öldü Kedi!	209
Eşek Sudan Gelineye Kadar Dövülür mü?	209
Kırlangıcın Yuvası	210
Nasreddin Hoca Akşehirli mi Sivrihisarlı mı?.....	210
“İşte Kısra’nın Beyaz Sarayı!..”	211
Medreselerin İslahı	214
Osmanlı Anadolu’yu İhmal Etti mi?.....	218
Van Gölü Canavarı Efsane mi, Gerçek mi?.....	220
İlk Vapurumuz: “Buğu Gemisi”	223
“Maksadımız Sadece Kale Fethetmek ve Servet Kazanmak Değildir!”	224
Ahmed Paşa’ya Neden “Cezzar” Denildi?.....	225
Cezzar Paşa Napolyon’u Akkâ Önlerinde Perişan Etmmişti	226
Kabağın Sahibi Razı Değil.....	227
Osmanlı Taktiği	228
Emrin Bereketi: Siz Yazın!	228

Dış Görünüş Aldatır.....	229
Batıda İlk Banyolu Otel.....	229
Babaeski Köprüsü'nün Sırrı.....	230
Yedi Sofralı Sakine Hatun.....	232
Matrağı Kimler Oynardı?	233
Kanım Toprağa Dökülsün de, Devletin Malına Zarar Gelvesin!.....	235
Selîmi Mahlasıyla Şiir Yazan Osmanlı Sultanı	238
Şanizade Tarihinde Saklı Bilgiler.....	240
Zaloğlu Rüstem Kimdir?.....	241
Trabzon Rum İmparatorluğu'na Neden “İmparatorluk” Deniyor?	241
Unutulmaz Niğbolu Zaferi	242
“Millet” ve “Milliyetçilik” Nedir?.....	243
Osmanlı'da İlk Telgraf Hattı	244
Hicri Yılbaşı.....	244
“Dağ Gibi Dalgalar Üzerimize Çöktü”	244
Hamalın Vakarı	245
Kelle Sağ Olsun Cihanda Bir Kûlah Eksik Değil.....	246
Saçı Düşen Ak	246
Yangından Önce-Sonra	247
Bir Ömre Bu Kadar Eser Sığar mı?	247
Ustası Minareyi Eğri Yapmış	248
Sonradan Değil, Temelden Eğri: Eğri Minare	248
Üç Aylarda Cerre Niçin Çıkılır?	251

ÖNSÖZ

Bütün dünya milletlerini alakadar eden ilimler arasında tarihin ayrı bir yeri ve kıymeti bulunmaktadır. Dünya milletleri için de yayıldığı coğrafya, münasebet kurduğu devletler esasına göre baktığımız zaman çok köklü ve zengin bir tarihi geçmişe sahip olduğumuzu görürüz. Ancak bu tarihimizi, son yüzyıl içinde gösterilen büyük gayretlere ve ortaya konulan sayısız eserlere rağmen yaşadığımız tarih ölçüsünde kaleme alınabildiğini pek söylememeyiz. Çünkü nihai hedef olan büyük sentez eserlerin yazılmasını bir tarafa bırakalım, tarihimizin kaynaklarının tespit ve tasnif işlemlerinin bile henüz tamamlanamadığı herkes tarafından bilinmektedir.

Bu mesele bu şekildeyken günümüzde tarih sahasında ehil olan veya olmayan şahıslar tarih sahasında ilmî veya popüler seviyede birçok eserler neşretmektedirler. Tabii ki bu durum, son zamanlarda tarihe olan alakanın artmasından kaynaklanmaktadır. Ancak tarih öğreneceğiz diye her çıkan esere, makaleye ya da belgeye hemen sarılmayız. Çünkü tarih bir milletin ihyası olduğu gibi imhası da olabilir. Şu bir hakikattir ki, bugün yaşanan meselelerin merkezinde yatan, tarih bilmezliktir. Sözün özü, tarih okurken ve seçerken ‘doğru bilgi’ almak yetmiyor, ‘doğru bilgiyi doğru kaynaktan almak’ gerekiyor. Meşhur edilmiş isimler reklamlarla kuşatılmış bir kitap yayınlayabilir, grafik çalışmasıyla, başlığıyla, tasnifiyle çok güzel olabilir. Ama ‘satır aralarına’ öyle ince mesajlar, tahrip edici virüsler yerleştirilir ki o sizin bilinçaltınıza yerleşip kalır.

Œu an ikincisini çıkardığımız “Tarihin Satır Aralarından” kitabı yüzlerce kitap, makale ve arŒiv vesikaları taranarak ve büyük bir hassasiyetle hazırlandı. Tarihimizin dikkat çeken, üzerinde en çok durulan ya da satır aralarına sıkıŒıp kalan hakikatlerini bir nebze olsun okuyucularımızın dikkatine sunmak için bu seriye devam ediyoruz. İslam Tarihi, Selçuklular ve Osmanlılar’dan birbirinden dikkate Œayan bilgiler sizler için bu mtevezalı alıŒmada bir araya getirildi.